

Roberto Saviano

Kärleken är
dödens motsats

Översättning Barbro Andersson

Brombergs

Originalalets titel: *Il contrario della morte*

© 2007 by Roberto Saviano.

Published by arrangement with
Agenzia Litteraria Roberto Santachiara

Omslagsform: Jan Cervin

Omslagsfoto, övre: Ed Darack/Getty Images

Omslagsfoto, undre: Nigel Swift / Millennium Images, UK

Den svenska översättningen:

© 2008 Brombergs Bokförlag AB

Tryck: ScandBook, Falun 2008

ISBN 978-91-7337-208-4

www.brombergs.se

Jag tänker mig det som en plats med mycket sand. Full av snötäckta berg. Sand och snö. Inte ens när de är ovidkommande uppträder sand och snö tillsammans i någons drömmar. Men jag såg alltid damm, sand och vindpindade marknadsplatser, samma sand som på våra stränder. Och långt borta snötäckta bergstoppar. Och turbaner och massor av skägg. Och kläder som får en att försvinna, som jag till och med tycker ser sköna ut. Sköna att ta på sig när man inte vill bli sedd och bara se ut som tyg. Ibland skulle jag vilja sätta på mig dem här hemma, när jag känner allas ögon fastklistrade

vid mitt ansikte. Om jag ler, ler jag för mycket och har redan glömt honom, om mina ögon är svullna av gråt, viskar folk att jag ska sluta, för gråten ger mig honom inte tillbaka, om jag visar mig oberörd faller de genast sin dom: hon har blivit galen av sorg. Och jag skulle vilja täcka mig med en sådan där blå kupa, en sådan där burqa.

Maria sluter ögonen och försöker föreställa sig Afghanistan. Hon tar fram några bilder som hon sett för sitt inre under hela den här tiden och hon beskriver dem för mig. Det är första gången hon berättar om dem för en främling. Men det är kanske bara jag som känner mig som en främling och hon kanske såg mig i kyrkan på begravningen, eller kanske minns hon mig från den tiden när jag brukade spela fotboll här i området, eller från gymmet där jag låtsades vara boxare och låtsades gå lös på en sand-

säck. Hon talar om ett land som hon aldrig har sett men det är som om hon minns varenda bild från teve, varje foto som visats i tidningarna: som om hon tränat ögat till att fånga varenda detalj bakom reportrarna som rapporterar från Kabul eller i damtidningarnas bildtäta reportage.

Afghanistan har blivit ett land som hon talar om varje dag, mer än om sitt eget land. Hon har det ständigt framför ögonen. Ett underligt namn, svårt att uttala och som på dialekt förvanskas till Affanistan, Afgrånistan eller Afgà. Och som i den här delen av världen inte får en att tänka på vare sig Bin Ladin eller talibanerna utan framför allt på *afghanskt*, det absolut bästa haschet som här levererades i kakor och fyllde garagen och i årtal var det som lockade folk överallt ifrån till traktens försäljningsställen.

Maria är i det närmaste besatt av Afghanistan. En besatthet som hon inte har valt själv.

En neuros som legat dold inom henne och drabbat henne som en olycka. Alla i hennes närhet aktar sig noga för att yttra ord som det allra minsta skulle kunna påminna henne om ljuden i ordet Afghanistan. Som om det bara behövdes ett ljud för att på nytt väcka hennes sorg till liv och för ännu ett ögonblick påminna henne om sorgens ursprung, påminna henne om Afghanistan, om hon nu för en kort stund förmått glömma det. Maria märker dessa lönlösa hänsyn. I början blev hon irriterad, som man blir irriterad av sådana där människor som håller upp dörren för en överdrivet hövligt eller sådana som ber om ursäkt bara för att de yttrar ord som inte lämpar sig för kvinnliga öron. Låtsad hövlighet som mer tjänar till att framhålla den noble förförarens polityr än omsorg om den person som hövligheten är riktad mot.

Maria kan inte glömma, kan inte låta bli att tänka på det. Det har inte gått lång tid, men

hon kan inte ens för en eftermiddag glömma vad som hände, var det hände och fråga sig hur hon hade kunnat undvika det. Hon frågar sig detta fastän det är just vad man inte bör göra. Här får man lära sig att betrakta allt som händer som oundvikligt. Detta är något annat än den urgamla fatalismen, som lär en att acceptera allting med öppna armar och böjda knän. Den dagliga övningen att ta allt som det kommer driver oss här till en ännu mer aggressiv attityd. Om någonting har hänt måste man försöka dra fördel av det och denna attityd hindrar en från att verkligen förstå. Förstå hur saker och ting går till, hur de kan undvikas och var de har sitt ursprung. Det är som att betrakta varje dag som den värsta av dagar men ändå förstå hur man ska dra nytta av den. Det är inte mycket till fördel att kunna dra nytta av en ödets distraction, av ett ögonblicks uppehåll i den lavin som faller över en.